

Geslaagde thema-avond over gezondheid en visziekten in Nederland

Door Peter G.M. van der Heijden

Op 30 november 2016 werd in de Impulse zaal op de campus van Wageningen University & Research de NGVA thema bijeenkomst over Gezondheid en Visziekten in Nederland gehouden. De opzet was deze keer echter geheel anders dan van andere thema avonden: teams van 2 of 3 aanwezigen konden in een quiz hun kennis over het onderwerp van de avond testen en de uitslag met andere teams vergelijken. Door de uitleg over het juiste antwoord en de extra achtergrondinformatie die de quizmasters tussen de vragen door gaven, konden de aanwezigen veel nieuwe dingen over visgezondheid en visziekten leren en de onder gestofte kennis weer opfrissen.

De tribune van Impulse was goed bezet

Met ongeveer 50 aanwezigen was de opkomst zeker goed te noemen. Anders dan bij andere thema avonden was het voorstelingsrondje bij aanvang. Daaruit bleek een goede opkomst van Wageningse studenten met visteelt in hun studiepakket. Vervolgens leidde Ruud van den Berg (activiteitencommissie) de gastsprekers van de avond in. Maar de ze bleken eerder quizmaster dan spreker te zijn. Olga Haenen (Visziektelaboratorium in Lelystad van Wageningen Bioveterinary Research, vroeger CVI gehe- ten), Geert Wiegertjes en Maria Forlenza (beiden van Leerstoelgroep Celbiologie en Immunologie, Wageningen University) legden eerst de opzet van de avond uit. De aanwezigen werd gevraagd twee- of drietal- len te vormen. Vervolgens moest er een app gedownload worden en kon ieder team in het spel inloggen. Daarna werd een vraag met drie antwoorden op een scherm en op de telefoon getoond en kregen de teams ongeveer een minuut om te overleggen en een goed antwoord op het mobiel aan te vinken. Internet telde de goede antwoorden van elk team op. Halverwege en aan het eind lieten de quizmasters zien hoe goed of minder goed de teams gescoord hadden. Tussen de vragen door gaven Olga of Geert extra uitleg over het onderwerp dat in de vraag aan de orde kwam. Ook werd uitleg gegeven over het werk in de laboratoria waar beiden werken.

In de quiz passeerden onder meer de vol- gende onderwerpen de revue:

- De interactie tussen ziekteverwekker, de vis en het milieu van de vis (waterkwalite- it) en de invloed van bedrijfsmanage- ment;
- De aangifteplichtige visziekten;
- Symptomen van enkele ziekten van forel
- Hoe een ziekte te herkennen en wat vervolgens (niet) te doen;
- Hoe men met een dierenarts op het viskwekerij een van ziekte verdachte vis

Olga Haenen als quizmaster.

Geert Wiegertjes

Publiek in discussie: welk antwoord zal er op het mobieltje worden aangevinkt?

- onderzoekt;
- Verschillende visparasieten;
- Symptomen van verschillende bacteriële en virale visziekten;
- Het belang van hygiëne op de kwekerij
- Vaccinatie en immuniteit, en nog vele andere onderwerpen.

Naast vrij gemakkelijke waren er ook heel moeilijke vragen. Zoals deze:

Vraag 3: Welke visziekten zijn aangifteplichtig voor de EU?

Kies het goede antwoord:

- 1.VHS, IPN, KHVD, ISA, EHN
- 2.VHS, IHN, KHVD, ISA, EHN
- 3.VHS, IPN, PVD, ISA, EHN

Vermeldingswaardig was Olga's oproep aan iedereen die met warmwater vissen werkt

en die een moeizaam genezende wond of huidknobbeltje aan de handen heeft, om toch vooral bij bezoek aan de dokter te melden dat er met vissen gewerkt wordt. De veroorzaker kan *Mycobacterium marinum* zijn: de bacterie die ook vissen-TBC veroorzaakt. Deze bacterie kan bij de mens alleen uitwendige infecties veroorzaken (zgn. *zwemmersgranuloom*). Deze bacterie zal in de laboratoria van het ziekenhuis bij een normale kweek bij 37 °C niet gevonden worden, zodat de doctoren een verkeerde diagnose stellen en mogelijk een niet effectief antibioticum zullen voorschrijven. Resultaat is een voortwoekerende en steeds erger wordende huidinfectie. Zie ook het artikel in *Aquacultuur* 3 van 2016 van Sietze Leenstra en Jos Scheerboom. De bacterie moet bij 30°C worden gekweekt,

Na afloop bedankt Ruud van den Berg (rechts) Geert, Maria Forlenza en Olga.

en m.b.v. een specifieke PCR test worden aangetoond. U bent bij deze nogmaals gewaarschuwd.

Na 32 vragen en veel uitleg en foto's van zieke vissen en de veroorzakers was iedereen veel wijzer over al die verschillende plaaggeesten die het leven van vis en viskweker moeilijk maken. De drie winnende teams ontvingen uit handen van de quizmasters hun prijzen die geheel in stijl waren met het sinterklaasseizoen. De opzet en uitvoer van deze avond was zeker geslaagd: de quizvorm hield ieders aandacht vast zodat ook de uitleg en achtergrondinformatie goed kon overkomen. Het enige minpuntje was dat de beheerders van de zaal iedereen om half elf buiten wilden hebben, waardoor de voor onderlinge contacten zo belangrijke

derde helft aan de korte kant was. Wel iets om bij keuze van locatie voor een volgende thema avond rekening mee te houden.

PS: Het juiste antwoord op de vraag over voor de EU aangifteplichtige ziekten is 2.